

هه‌ئۆ به‌رنجه‌یی

ئاسۆ بیاره‌یی و کاره‌ساتی هه‌له‌بجه

19.3.2012

نوسینه‌کانی کاک ئاسۆ بیاره‌یی بۆ خویندنه‌وه، گه‌له‌ی جار ده‌بنه‌ مایه‌ی سه‌رنج راکێشانم. له‌ دوا بابه‌تی به‌ ناوینشانی "ئهو هیزانه‌ی هه‌له‌بجه‌یان کرد به‌ که‌ر به‌ لا" باس له‌ کاره‌ساتی هه‌له‌بجه و رو‌لی هیزه‌ سیاسیه‌کانی ئه‌و ده‌مه‌ی سه‌ر گۆر ه‌پانه‌که‌مان بۆ ده‌کات. نوسه‌ر په‌شتی به‌ گێرانه‌وه‌ی چه‌ند که‌سیکی دانیشتووی ناوچه‌که و هه‌ندێ سه‌ر چاوه‌ی دیکه‌ش به‌ستوه.

له‌ راستیدا و به‌ گشتی کرۆکی باسه‌که‌ لای ته‌واوی کوردستان که‌م و زۆر ئاشکرا و روونه. هه‌له‌ی ئهو حیزبانه‌ له‌ هاوکاری ئێران بۆ ئازادکردنی شاری هه‌له‌بجه به‌ پێوه‌ری ئهو روژه هه‌له‌ بووه و ئیستاش خه‌وشه. له‌م سۆنگه‌یه‌وه‌ گوايه‌ رژیمه‌ درنده‌که‌ی به‌ عس زیاتر هار بوو و به‌ چه‌کی کیمیاوی و گازی ژارای په‌لاماری هه‌له‌بجه‌ی دا و هه‌زاران شه‌هید و برینداری لێ که‌وته‌وه.

له‌ درێژه‌ی باسه‌که‌دا ناوی (یه‌کیتی، پارتی، حسک و ئیسلامی) وه‌ک پارتی نه‌ته‌وه‌ی دینی، که‌ به‌شداری خولقاندنی ئهو تاوانه‌ بوون، به‌وه‌ی نه‌یانیه‌شتوه‌ دانیشتوانی هه‌له‌بجه له‌ ناو شار بچنه‌ ده‌روه‌ و روو له‌ ده‌شت و ده‌رو کێو و ئه‌شکه‌وته‌کانی کوردستان بکه‌ن. به‌ کورتی دانیشتوانی شاره‌که‌ کراونه‌ته‌ قه‌لغانی تاکتیکیکی سیاسی ئهو حیزبانه. له‌م مێانه‌دا وه‌ک راستیه‌کی میژوویی ئامازه‌ بۆ ئه‌وه‌ ده‌کات ته‌نها پاسۆک به‌شداری ئهو کاره‌ساته‌ی نه‌کردوه.

من به‌ هه‌یج جوړی خۆم له‌ قه‌ره‌ی ئه‌وه‌ ناده‌م داکوکی و به‌رگریکاری له‌ هه‌له‌ی حیزبه‌کانی به‌ره‌ی کوردستانی بکه‌م، لێ هه‌نده‌ ده‌زانم که‌وا به‌ عس وه‌ک هه‌ر داگیرکه‌ر و دوژمنیکی دیکه‌ی کوردستان به‌ هه‌موو شێوازه‌کان و به‌ تووندی له‌ هه‌ولێ قه‌رکردنی کورد دا بوو. حیزبی کوردی هاوکاری ئێرانی کردبێ یان نا، به‌ عس له‌ سه‌ر به‌رنامه‌ی خۆی له‌ ناشتی و ده‌می موفاوه‌زات و روژانی شه‌ری نا به‌رانبه‌ردا، له‌ سوتماکردنی کوردستان و ژینۆسایدکردنی کورد درێخی نه‌کردوه.

هه‌له‌بجه 1974 یش به‌ر شالای فرۆکه‌ مه‌رگچینه‌کانی ده‌وله‌تی داگیرکه‌ری عێراقی بووه‌وه. سیوسینان پێش هه‌له‌بجه چه‌کی کیمیاوی تێدا به‌کار هات. له‌ دو‌لی باليسان ریگری له‌ که‌س نه‌کرا و ئهو هه‌موو شه‌هیده‌مان به‌خشی. هه‌ر وه‌ک نوسه‌ر ده‌لێ: چوارده‌وری هه‌له‌بجه خاپوور کرابوو. که‌واته‌ به‌ بیانوو و بێ بیانوو به‌ عس شه‌ری خۆی دژی کورد هه‌ر کردوه.

بۆیه‌ له‌ حالوباریکی وادا، گه‌ر که‌ زۆر به‌ دیقه‌ت و ووریاپیه‌وه‌ خویندنه‌وه‌ بۆ رابردوومان بکه‌ین، نه‌با له‌ خۆرا ره‌وايه‌تی به‌ داگیرکه‌ر بیه‌خشین و چاو له‌ تاوانه‌کانیان بپۆشین و خۆمان له‌ داگیرکه‌ر زیاتر پێ تاوانبارتر بێت. به‌زاندنی سنووری ئه‌م باسانه و تیکه‌له‌کردنی سه‌نگه‌ری بنده‌ست و سه‌رده‌ست، جگه‌ له‌وه‌ی له‌ بابه‌تیتێ نووسین دوورمان ده‌خاته‌وه‌، هه‌مان کات ده‌که‌وینه‌ هه‌له‌یه‌کی کوشنده‌وه‌، که‌

کاریگری لهسەر ههست و کۆنهستی تاکی کورد به نه‌ریتی ته‌واو ده‌بیت. له‌م ری‌گی‌شه‌وه با‌وه‌ر به‌خۆبوون و به‌پرسی نه‌ته‌وه‌یی ده‌که‌وێته به‌ر مه‌ترسی.

با بی‌ینه‌وه سه‌ر کرۆکی باس و ئه‌و تۆمه‌ت و سی‌فه‌ته‌ی کاک ئاسۆ به‌ مه‌به‌ست! یاخود بی مه‌به‌ست! ده‌یداته پال پارته‌ی نه‌ته‌وه‌یی. په‌رسیار لێ‌رده‌ا ئه‌وه‌یه: ئایا که‌سیکی وه‌ک کاک ئاسۆ ده‌زانێ بنه‌ما و خه‌سه‌له‌ت و ری‌یاز و دروشمی پارته‌یکی نه‌ته‌وه‌یی چی‌یه؟ ئه‌و پارته‌یه‌ی ئه‌و ریزبه‌ندی کردوون هه‌لگری ئه‌و سی‌فه‌تانه‌ن؟

ئایا پاسۆک بۆ به‌شداری ئه‌و مه‌سه‌له و گه‌له‌ی په‌رسی تری هه‌ستیا‌ری له‌م چه‌شنه‌ی نه‌کردووه؟

کاک ئاسۆ ده‌زانێ و ده‌نووسێ له‌و کاره‌دا پاسۆک به‌شداری نه‌کردووه. دیاره پاسۆک له‌ بنه‌وه‌را با‌وه‌ری به‌و جو‌ره کارانه نه‌بووه، بۆ‌یه به‌شداری نه‌کردووه. ئه‌مه‌ش به‌ر ئه‌نجامی سی‌اسه‌تیکی سن‌تراتی‌زی پاسۆکه، وه‌ک حیزبیکی نه‌ته‌وه‌یی هه‌ر ده‌بی واکه‌ت. که‌واته به‌شداری نه‌کردنه‌که زاده‌ی بی‌ر و ری‌یازه‌که‌ی پاسۆک بووه. پارته‌ی سۆسیالیستی کورد - پاسۆک، پارته‌یکی نه‌ته‌وه‌یی په‌رسیاوی واقعی ژان و ئازاره‌کانی کۆمه‌لایه‌تی و سی‌اسی و می‌ژرووی کۆمه‌لگه‌ی کوردستانه. سه‌ره‌رییه‌که‌ی پاسۆک به‌ر له‌ هه‌ر شتێ بۆ بی‌ره‌که‌ی ئه‌وجا بۆ ها‌وبه‌یرانی ری‌یازه‌که‌ی ده‌گه‌رێته‌وه.

براله، ئه‌وه یه‌که‌م هه‌لوێستی کوردانه‌ی په‌ر له‌ سه‌ره‌ری پاسۆک نی‌یه، ئیره جی‌ی تۆمارکردن و گه‌یرانه‌وه‌ی یه‌ک به‌ یه‌کی می‌ژرووی پاسۆک نی‌یه، گه‌ر ته‌نه‌ا چا‌ویک به‌ بی‌ره‌وه‌ری و نووسینه‌که‌کانی که‌سیکی وه‌ک مامۆستا ئه‌حمه‌د بان‌یخی‌لانی ها‌ورنیش‌ندا بگه‌یریت، چه‌ندان کرده‌وه و هه‌لوێستی دی‌که‌ی گه‌ش و په‌ر له‌ جوامه‌ریته به‌رچا‌و ده‌که‌وێت. من لای خۆمه‌وه ده‌ستخۆشی له‌و باسه‌ی کاک ئاسۆ ده‌که‌م، که‌ له‌به‌ر خاتری خاتران ناوی پاسۆکی نه‌کردۆته قوربانی شته‌ها‌یه‌کی دی‌که، وه‌ک گه‌لێک که‌سان به‌ مه‌به‌ست و دل‌ره‌شانه ئه‌نجامی ده‌دن.

ئه‌وه‌ی جی‌ی سه‌هیر و سه‌مه‌ریه، کاتێ نووسه‌ر ره‌خنه له‌و هه‌یزانه ده‌گه‌ریت، وه‌ک حیزبی نه‌ته‌وه‌یی کوردی هه‌یزشیان ده‌باته سه‌ر و ده‌یه‌وێ له‌م ده‌لاقه‌یه‌وه ئامانجه کۆنه‌که‌ی له‌ دژایه‌تی کردنی به‌ هه‌ق و نا‌هه‌قی بی‌ری نه‌ته‌وه‌یی نیشان بدات.

ئێمه ده‌زانین بیاره‌یی ئه‌ندامی پارته‌ی کۆمه‌نیستی عه‌راق بووه و ئیستاش خۆی به‌ چه‌پ ده‌زانێ. ئه‌مه مافی ره‌وا‌ی خۆیه‌تی، لێ کاتێ وه‌ک ئه‌و ده‌سته و تاقه‌مه‌ی به‌ خۆرای شه‌ری بی‌ری نه‌ته‌وه‌یی له‌ کوردستاندا ده‌که‌ن و دژایه‌تی و نا‌و زه‌راندنی کوردایه‌تیان لێ‌ره و له‌وی‌وه به‌ قۆن‌ته‌رات وه‌رگرتووه، قسه له‌سه‌ر بی‌ری نه‌ته‌وه‌یی و ری‌یازی نه‌ته‌وه‌یی ده‌کات، ئه‌وجا ده‌لێین ماسته‌که گوریسیکی تێدا‌یه. به‌ ناچار‌یی به‌ پێ‌ویسته زانرا تیشکیکی رووناکه‌ره‌وه بۆ بیاره‌یی و خۆنه‌رانی هه‌یژا به‌خه‌مه سه‌ر ئه‌و باسه.

کاک ئاسۆ ده‌زانێ، بی‌ری نه‌ته‌وه‌یی بۆ نه‌ته‌وه‌یه‌کی نیشتمان داگیر و دابه‌شکرا و نه‌ته‌وه‌یه‌کی بن‌ده‌ستی سه‌مه‌دی‌ده، چه‌ند مه‌سه‌له‌یه‌کی ژیا‌ری و گه‌رنه‌گه. ئه‌وه لینی‌ی مامۆستا‌ی‌شی به‌ جوانی و روونی جه‌ختی له‌سه‌ر ئه‌م خاله‌ کردۆته‌وه. ئیدی بیاره‌یی دوا‌ی ئه‌و هه‌موو ئه‌زمونه‌ی له‌ ریزه‌کانی حشع و سالانیکی زۆری په‌راگه‌نده‌یی له‌ سوید، تازه به‌ تازه له‌ پشت چا‌ویلکه‌ی ره‌شه‌وه ته‌ماشای بارودۆخی کوردستان ده‌کات و ده‌یه‌وێ چه‌مک و ناسنامه‌کان بشی‌وێنێ و له‌ ووتاریکدا له‌ نال و بزمار به‌ یه‌که‌وه بکو‌تێ . پێ‌ده‌چێ چ وانه‌یه‌ک له‌ رابردووه فیه‌ر نه‌بوو‌بیت! چونکه ئه‌م ته‌پله‌ ده‌می‌که در‌اوه و کووتانی با‌وی نه‌ماوه

و هه‌لگرانی مایه پوچ دەر چوون . ئاخر ئەوه خودی کاک ئاسۆ نییه ده‌یهوئ، پارتی، یه‌کیتی
سۆسیالیست و بزوتنه‌وی ئیسلامی وه‌ک پارتیکی نه‌ته‌وه‌یی به‌ خوینهر بناستین. ئەمه له پای چی خۆی
خستۆته ئەم هه‌له زه‌ق و دروستکراوه‌وه؟!!

من نازانم بیاره‌یی له‌ و تاره‌دا مه‌به‌ستی گیرانه‌وه‌ی ئەو راستییانه‌یه دەر باره‌ی کاره‌ساتی هه‌له‌بجه،
یاخود هیرش بردنه سهر بیری نه‌ته‌وه‌یی؟!؟! . ئاخر سته‌مه به‌ به‌ردی دوو چۆله‌که بکوژری، وه‌ک
بیاره‌یی هه‌ولی بۆ داوه. ئەدی نووسهر ده‌توانی پیمان بلێ، پارتی چۆن پارتیکی نه‌ته‌وه‌یی؟!، به‌ کام
پێوه‌ر یه‌کیتی ناسیونالیسته؟!، سۆسیالیستی م. ل چۆن ده‌بیته نه‌ته‌وه‌یی؟! له هه‌مووی قه‌باعه‌تر ئەوه‌یه
ده‌کاری پیمان به‌سه‌لمینی کامانه‌ن بزوتنه‌وه‌ی خه‌سه‌لت و بنهما نه‌ته‌وه‌یه‌کانی بزوتنه‌وه‌ی ئیسلامی؟! .
ئەوه نییه مه‌لا عه‌لی باپیری دەر چووی ئەم قوتابخانه‌یه له‌به‌رده‌م ماریلیزمی نه‌ته‌وه‌یی "ئەه‌ی ره‌قیب"
دا و له‌ ناو په‌رله‌مانی کوردستان و به‌ به‌رچاوی میدیا و 60 ملیۆن کورده‌وه رانابی و کاک بیاره‌یی به
نه‌ته‌وه‌یی ده‌داته قه‌لم!! . ئەری له‌ سهر تاسه‌ری گیتیدا که‌سینکی نه‌ته‌وه‌یی هه‌یه له‌به‌رده‌م شکۆ و
پیرۆزی و به‌هاکانی نه‌ته‌وه‌که‌یدا نه‌یه‌ته سهر چۆک؟! .

لای من مه‌سه‌له‌که‌ حاشا هه‌له‌نگره، که‌ بیاره‌یی باش ده‌توانی پیناسه‌ی ئەو حیزبانه له‌ رووی پیکهاته و
خه‌سه‌لت و دروشمه‌کانییانه‌وه بکات. ته‌واو له‌ وه‌ش دانیایه، ئەوانه پارتی نه‌ته‌وه‌یی نین. بۆیه ئەو
پرسیاره‌ی لێره‌دا خۆی قووت ده‌کاته‌وه ئەوه‌یه: کاک ئاسۆ له‌ ئانوساتیکی وه‌ک ئیستای کورد و له
بیره‌وه‌ری هه‌ستیارترین کاره‌ساتی کۆنه‌ستی کوردستانییه‌کاندا، بۆ ده‌یهوئ شالاو به‌رینه‌ سهر بیری
نه‌ته‌وه‌یی و نائسیرینکردنی وینه‌ی کوردایه‌تی؟

من به‌ داخه‌م بۆ ئەم هه‌لوێسته کاک ئاسۆ، چونکه له‌ ریی نووسینه‌کانی دیکه‌یه‌وه و ئەو به‌شداریه‌یه
به‌رده‌وامه‌ی له‌ پرسه هه‌ستیاره‌کانی فه‌ر هه‌نگی و سیاسیدا، چاوه‌ری هه‌لوێستیکی وا نه‌بووم.
چه‌په‌وونی بیاره‌یی و ده‌سته‌کی دیکه‌ی وه‌ک ئەوم خه‌ستبووه به‌ره‌ی چه‌په‌ کوردستانی و
سهر به‌خۆییخوازه‌کان و له‌وانه‌م جیاکری دبووه‌وه، که له‌ شه‌ری دۆراویان به‌ کوردایه‌تی هه‌چ ئه‌رک و
په‌یامیکی دیکه‌یان له‌ نه‌گیندا دا نییه.

ئه‌گه‌ر چه‌پیکی لینینیت، وا لینین و توویه‌تی من رووسیکی کۆمه‌نیست. خۆ گه‌ر سنالینیشی، وا ستالین
سهر و هه‌ختی له‌ نمایشی کۆماره‌کانی شوره‌وی دا نوینه‌رایه‌تی گورجستان به‌ به‌رده‌میدا تپه‌رین، هه‌له‌سایه
سهرپی و دروودی بۆ ناردن. تا کوئ توش کوردایه‌تی بار ده‌بیته به‌سه‌ر شانته‌وه؟! وا چاره‌که
چه‌رخێ به‌سه‌ر ته‌مه‌نی گلاسئۆس و پیرۆسترۆیکا تپه‌ری.

خۆ دۆزینه‌وه و ددان پێدانانی نازیته‌ی ئه‌ده‌بی پێویسته، من ئەو ووزیه له‌ تۆدا ره‌چاو ده‌که‌م.